

§ 31

Uppföljning vårdval primärvård januari-december 2022

Dnr HSN-00002-2023

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar att godkänna uppföljningsrapporten för Vårdval primärvård januari-december 2022.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen besluta att:

1. Öka insatserna och resurserna för hälsofrämjande insatser och förebyggande hälsovård
2. Fastställa behovet av digitala lösningar för ökad tillgänglighet
3. Koppla dom digitala ingångarna till den fysiska hälsocentral där respektive patient är listad
4. I kommande vårdvalsbeställning följa upp antal avvisade kontaktförsök i samband med att patient söker hälsocentralen.
5. Hälsocentraler med en tillgänglighet lägre än 80 procent ska beskriva vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå patientens rätt till kontakt med primärvården samma dag.
6. Hälsocentraler med en lägre måluppfyllelse än 85 procent gällande efterkontroll på förförsta barn samt en lägre måluppfyllelse än 75 procent för hembesök hos familjer med nyfött barn ska beskriva vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målen.

Sammanfattning

Primärvården i Norrbotten drivs i både offentlig och privat regi inom ramen för vårdvalet. I den beställning som Region Norrbotten gör till primärvården finns ett antal målsatta indikatorer. I ärendet redovisas resultatet för dessa indikatorer för januari-december 2022.

Det finns avsevärda brister i måluppfyllelsen. Flera av bristerna är fortfarande en effekt av Covid19-pandemin, men en del av bristerna är relaterat till svårigheter att rekrytera inom vissa yrkesgrupper och områden. En jämlik vård avseende psykisk ohälsa uppnås inte då det råder en stor variation i länet gällande vilken vård som kan erbjudas. Insatser behövs även inom området våld i nära relation.

Ärendets behandling under sammanträdet

Ordförande föreslår tilläggsförslag att ”hälsocentraler med en lägre måluppfyllelse än 85 procent gällande efterkontroll på förförsta barn samt en lägre måluppfyllelse än 75 procent för hembesök hos familjer med nyfött barn ska beskriva vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målen”.

Ordförande föreslår även ändringsförslag att beslutspunkt 3 om ”ökade insatser och resurser för hälsofrämjande insatser och förebyggande hälsovård” förflyttas som översta beslutspunkt.

Maria Holmquist (V) föreslår bifalla liggande förslag tillsammans med ordförandes tilläggs- och ändringsförslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag tillsammans med sitt tilläggs- och ändringsförslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Vårdval primärvård uppföljning januari-december 2022 – bilaga 1

Vårdval primärvård resultatbilaga januari-december 2022 – bilaga 2

Årsberättelse regiondrivna hälsocentraler 2022 – bilaga 3

Årsberättelse Hermelinen 2022 - bilaga 4

Årsberättelse Doktor.se 2022 – bilaga 5

Årsberättelse Cederkliniken 2022 - bilaga 6

Årsberättelse Vårdcentralen Norra Hamn 2022 – bilaga 7

Årsberättelse Norrskenets vårdcentral 2022 – bilaga 8

Åtgärdsplan för bättre telefontillgänglighet – bilaga 9

Ärendet

Bakgrund

I Norrbotten finns 28 hälsocentraler varav 23 drivs i egen regi och fem hälsocentraler drivs av privata företag. I vårdval primärvård följs resultatet för verksamheten genom målsatta indikatorer. Nedan redovisas resultat för perioden januari-december 2022 genom uppföljning av målsatta indikatorer.

Hälsosamtal

Norrbottens hälsosamtal har under perioden genomförts för ca 16 procent av länets 40-, 50- och 60-åringar. Det är en något högre andel jämfört med 2021. Totalt har 21 hälsocentraler påbörjat arbetet med hälsosamtal vilket är lika många som föregående år.

Barn- och mödrahälsovård

21 av länets hälsocentraler når målet att 85 procent av nyförlösta fått efter-

kontroll. Målet (75 procent) för hembesök hos familjer med nyfött barn nås av 13 hälsocentraler.

Telefontillgänglighet

Länssnittet för telefontillgänglighet under perioden är 82 procent vilket är något högre än för 2021 (81 procent). Det råder en varierande telefontillgänglighet vid länets hälsocentraler. Division Nära arbetar med en handlingsplan för de hälsocentraler som har en telefontillgänglighet under 80 procent.

Medicinsk bedömning inom tre dagar

Länssnittet för medicinsk bedömning inom tre dagar ligger på 92 procent, vilket är samma som under 2021. Det finns ingen skillnad mellan könen. Snittet för perioden varierar mellan hälsocentralerna, där Kiruna hälsocentral har lägst genomsnitt med 68 procent och Cederkliniken, Piteå och Sandens hälsocentral har högst genomsnittlig andel med 99 procent. Målet i Region Norrbotten är 100 procent.

Levnadsvanearbete för personer med risk att utveckla hjärt-kärlsjukdom

Elva av länets hälsocentraler når målet att 70 procent av riskgruppen för att utveckla hjärt-kärlsjukdom har fått frågor om sina levnadsvanor. Det är knappt 70 procent av riskgruppen som tillfrågats, vilket är något högre jämfört med samma period förra året. Inom gruppen är det vanligare att män (72 procent) än kvinnor (67 procent) får samtal om levnadsvanor.

Levnadsvanearbete för personer med risk att utveckla psykisk ohälsa

Sju hälsocentraler når målet att 60 procent av riskgruppen för att utveckla psykisk ohälsa har fått frågor om sina levnadsvanor. Totalt i länet har 55 procent av riskgruppen fått frågor om levnadsvanor, vilket är en minskning jämfört med förra året (63 procent). Det finns ingen skillnad mellan hur stor andel kvinnor och män som tillfrågats.

Samtalsbehandling vid psykisk ohälsa

Under januari-december har 4 072 kvinnor och 1 724 män deltagit i någon form av samtalsbehandling, vilket är 224 personer färre än jämförbar period 2021. Det är stor variation i hur samtalsbehandling används vid länets hälsocentraler. Målet är att öka antalet samtalsbehandlingar.

Digitala utomlänsvårdkontakter

Under 2022 har 28 378 digitala utomlänsvårdkontakter tagits via Internet under perioden januari till augusti, vilket är en minskning jämfört med förra året. Två tredjedelar av digitala utomlänsvårdkontakter gjordes av kvinnor och en tredjedel av män. Målet är att minska antalet utomlänsvårdkontakter

Våld i nära relation

Det är 7638 patienter som har tillfrågats om våld i nära relation under januari till december, vilket är något färre jämfört med samma period förra året. Av de som tillfrågats är 65 procent kvinnor och 35 procent män. Det är 1090 kvinnor och 271 män som uppgett tidigare eller aktuell våldsutsatthet och 39 barn som uppgett att de har bevittnat våld. Målet är att öka andelen tillfrågade personer som har fått frågan om våld i nära relation.

Läkemedelsgenomgång

För läkemedelsgenomgång till personer 75 år eller äldre, med fem eller fler uthämtade läkemedel, är målet att 50 procent av målgruppen ska ha haft en läkemedelsgenomgång det senaste året. Länsnitt för läkemedelsgenomgång till målgruppen är 37 procent vilket är en liten ökning jämfört med 2021 (36 procent). Kvinnor och män har fått läkemedelsgenomgångar i samma omfattning. Sju hälsocentraler når målet vilket är en liten ökning jämfört med förra årets antal på sex hälsocentraler.

Samordnad individuell plan (SIP)

Länets hälsocentraler har varit delaktiga i sammanlagt 1135 samordnade individuella planer (SIP) under 2022. Det är färre jämfört med samma period förra året. I 74 procent av planerna har patienten deltagit i planeringen och i 77 procent av planerna finns fast vårdkontakt dokumenterad. Målet är att öka antalet upprättade antalet planer.

Filialer och servicepunkter

Åtta filialer och 11 servicepunkter har beviljats ersättning inom vårdvalet sedan tidigare. Under 2022 har ytterligare 13 filialer och 12 servicepunkter beviljats ersättning. Under perioden har 17 925 vårdkontakter skett vid länets filialer samt 647 vårdkontakter vid servicepunkterna. Det är betydligt fler än under 2021. Då var det 3980 besök vid filialerna och 1 026 besök vid servicepunkterna. Det är en större andel kvinnor än män som besökt filialerna. Det är även en större andel kvinnor än män som har besökt länets servicepunkter.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Uppföljningen av indikatorerna visar att det fortfarande finns stora skillnader mellan könen i hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet. Detta ska beaktas i primärvårdens jämställdhetsarbete.

Beslutsförslagets påverkan avseende barnrättsperspektivet

Uppföljningen visar på bristande följsamhet till indikatorn hembesök till familjer med nyfött barn.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Divisionschef division Nära